

Karl Nolsøe skrifvar úr Etiopia

Konufólkini gera tað strævna hjálpárbætti

Mannfólkið hevur umsitingarstørvini í Addis Abeba, meðan konufólk, tey eru úr Danmark, Íslandi, Írlandi, Onglandi og nógvum øðrum londum, taka sær av tí strævna og tunga arbeiðinum á hjálparlegunum, skrifvar Karl Nolsøe úr Etiopia

Við Karl í Afrika

Tíðindablaðið *Síðalúrin* fer nú at halda fram við greinum um støðuna hjá teimum neyðstøddu í norðara parti av Afrika. Vit fara at umrøða víðurskiptini í afrikonsku londunum Etiopia og Chad.

Karl Nolsøe hevur vitjað í hesum londum og hevur sent *Síðalúrinum* fleiri greinar frá ferðini

Hin danska sjúkrasystirin Ruth Gjerding í Senbetteleguni nærhendis býnum Epheson 260 km frá Addis Abeba sigur glað: «Hann hevur tikið uppá, hann vigar 2 kg meira».

Hon stendur uppi allan dagin og vigar, mátar, registrerar, tosar við mammur, uggar tær við øgiliga sjúkum børnum og roynir at geva øðrum ráð.

Tað eru soverðin úrslit sum við tí litla dronghjálp, siga at tað nyttar, at børnini menna seg, og børnum, at kunna ugga og troysta, ið fær tær 4 donsku sjúkrasystirnar í neyðhjálpárbætti til at klára tað ótrúliga, til alla tíðina at taka ein tíma aftrat, tí tað eru so mong ið biða. Tað er tað vert, tá tú sært, hvussu mong, ið menna seg.

Beint nú stendur hon og prátar við eina mammu við 4 børnum. Hetta er inni í stórum tjaldi av posalorífti, ið um dagin er skýli móti sólini.

Mamman er óttafull, tí barn hennara er øgiliga sjúkt av lungnabruna og fer neyvan at liva, meðan hini trý hjá henni eru komin fyrri seg aftur, takkað veri teim donsku sjúkrasystrunum. Uppá 6 vikur hava tey ment seg væl, tvey hava tikið hvør síni 2 kg uppá og hitt triðja 1/2 kg.

Tey hava fingið Faffa, hin serstaki greyturin í leguni, og vega nú 75-80% av normalvekt. Tá tey rokka 85%, eru tey so sterk, at tey kunna klára tað, og mugu vikja fyrri øðrum. Sjúkrasyst-

arnar, sum eru sendar út av «Folkekirkens Nødhjælp», siga at tað nyttar, at børnini menna seg, og at hjálpin kemur vegin fram. Tað siggja vit eisini. 4000 børn eru í Senbette-hjálparleguni, og tað er týðilgur munur at siggja tey, samanboreið við sjónvarpsmyndir úr sama stað frá einum mánaða framanundan.

Børnini hava ment seg, tey renna og spæla, og tey frægastu royndir at selja okkum silverskreitlur hjá mammunum. Men heldur geva teimum nøkur Birr (ethiopiski peningurin) enn at taka hetta frá teimum. Vónandi hugsa onnur soleiðis.

Tað er tørvur á heitum sovoposum, tí mong eru komin langa leið og eru ov avmergjaði til at kunna ganga aftur og fram. Tey bliva tí verðandi úti um náttina og tá er tað kalt — kanska ikki meira enn 5 stig. Tað er millum annað hetta, ið gevur tí litla barninum lungnabruna.

Tá henda neyðhjálpárbætti byrjaði fyrri 7 vikum síðani, frættist tað skjótt, og nú sova um 2-3000 úti í tí kalda bønnum utanfyri, meðan tey biða eftir at koma framat. Tann fyrsta langa tíðin gongur við at niðurskiva navn, og hvørt barnið fær eitt armband sum framerki.

Fyrri 6 vikum síðan vórðu vit rakt av umfarsótt við meslingum og diarré. Tað spjaðist skjótt og er ógvuliga vandamikil fyrri tey avmergjaðu børnini, so vit noyðdust at geva teimum turr-rann-

sónir og senda tey heim aftur fyrri at forða fyrri, at sjúkan skuldi breiða seg enn meira, sigur Ruth Gjerding.

Alla tíðina eru boð eftir henni og hon sigur: «Sig at eg komi um eina lotu

Danska sjúkrasystirin fer her við einum av bilunum hjá hjálparfelagsskapinum

yvir til klinikkin. Raðið av biðandi veksur alsamt, nú er tað ein mamma við einum øðrum sjúkum barni.

Legan hevur klinikkin við 2 sjúkrasystur og 5 hjálparum og har inni situr hópur og biðar at fáa viðgerð, heilivág ella góð ráð.

Eimurin av sjúku og neyð liggur tjúkkur í hølunum. Fyribils hava vit fingið tær sendingar, okkum tørvur. Til dømis hava vit fingið 400 tons av majs frá LWF (Lutheran World Service), hvar dansin Niels Nikolajsen er leiðari og tað býta vit út við 6 kg til hvønn. Tað hava vit nú gjørt í ein mánað. Øll fáa eitt kort til majs og turr-ransón og so koma tey aftur og fáa nýggja ransón, nakað at eta og verða vigaði eina ferð um vikuna.

Tá okkum tørvur meira aftan á at vit eru um at vera lens, senda vit boð til CRDA (Christian Relief

Development Association) við Brother O'Keefe sum leiðara, og LWF og teir koma hvørja ferð, burtursæð frá einaferð, tá vit ikki høvdu meira Faffa, hin fyrr umrøddi greyturin, men so nýttu vit majs í staðin, sum vit kóka saman við olju og sukuri.

I lötuni eru tvær danskar sjúkrasystir á leguni við Epheson. Hinar eru í øðrum legum.

Ruth er einsamall á brúnni í dag. Hin sjúkrasystirin, Bodil, er sjúk og má verða í tjaldinum.

Tú leggur til merkis, at tað eru alt konufólk, ið hjálpa til á leguni, líkamikið um tað eru irskar, enskar, islendskar ella aðrar tjóðir.

Mannfólkið hevur umsitingarstørvini í Addis Abeba. Tað er nógv at vera um í dag, men Ruth klárar tað ótrúliga. Hvussu kann hon halda til tað?

Hon smilist: — Eg skal, og tá tað so eydnast... Eina staðni í stóra tjaldinum verður Faffa gjørt til og børnini sita pent við skál og skeið og biða.

Tey menna seg, men onnur gjørdur tað ikki. Utanfyri leguna møttu vit líkberarunum.

Danska sjúkrasystirin, Ruth Gjerding, ið Karl Nolsøe motti í einum av legunum í Etiopia